

OMÓWIENIE WYKONANIA BUDŻETU

I. Budżet miasta Rybnika przyjęty przez Radę Miasta w dniu 17 stycznia 2007 r. (uchwałą Nr 46/IV/2007) zaplanowany został po stronie dochodów w wysokości **583.050.273,52 zł**, po stronie wydatków w wysokości **662.377.381,44 zł** oraz zakładał deficyt w kwocie **79.327.107,92 zł**.

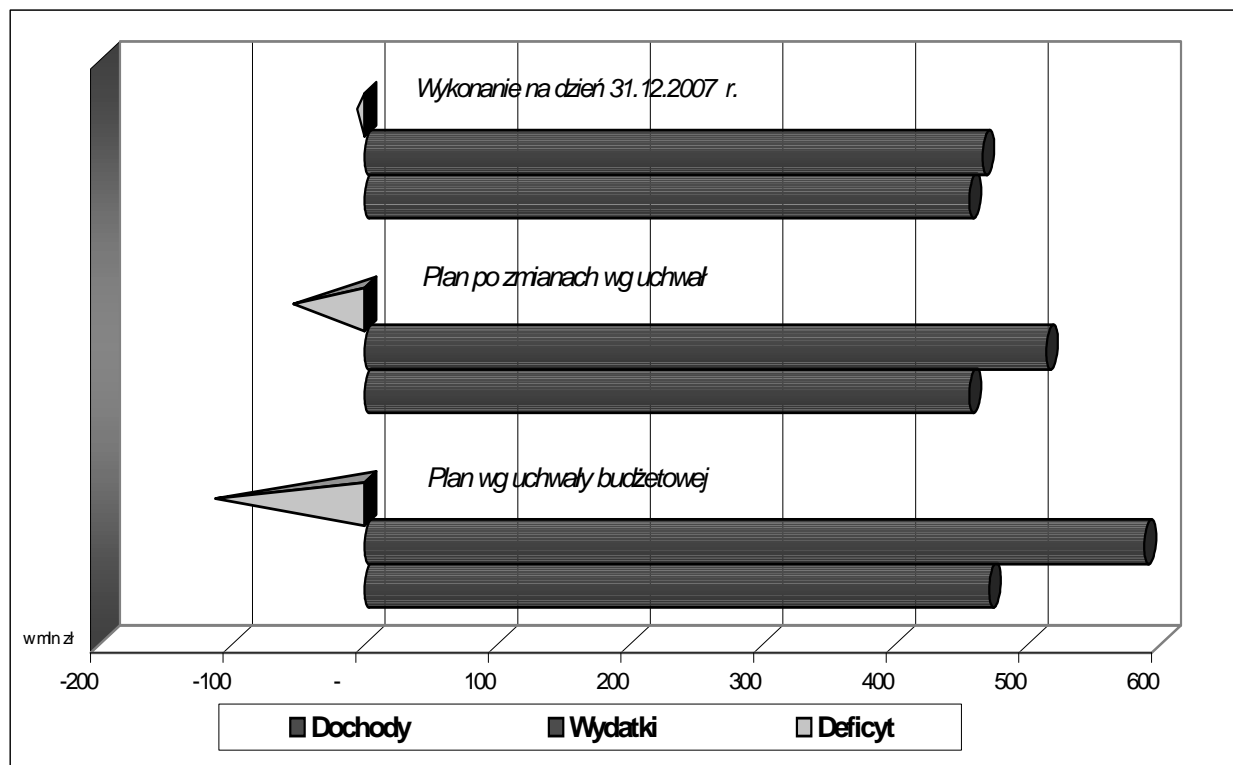
Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. budżet miasta, po dokonanych zmianach, zamykał się odpowiednio kwotami:

dochodów 502.136.451,11 zł

wydatków 599.894.400,85 zł

Skorygowany planowany deficyt budżetu miasta w kwocie **97.757.949,74 zł**, wynikający z porównania wyżej wymienionych wielkości, postanowiono sfinansować pożyczkami preferencyjnymi z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz pożyczkami i kredytami preferencyjnymi z Banku Gospodarstwa Krajowego, środkami z emisji obligacji komunalnych, a także wolnymi środkami.

Planowane dochody zmniejszono w okresie sprawozdawczym, w stosunku do planu pierwotnego, o 13,9 %, tj. o kwotę 80.913.822,41 zł, zaś planowane wydatki zmniejszono o kwotę 62.482.980,59 zł, tj. o 9,4%. W wyniku dokonanych zmian w planie dochodów i wydatków zaplanowany deficyt budżetowy został powiększony o kwotę 18.430.841,82 zł.

II. DOCHODY BUDŻETOWE

1. Zmniejszenie planu dochodów ogółem (per saldo)	o kwotę	- 80.913.822,41 zł
- dochody własne		+ 14.412.834,26 zł
* wpływy z podatków		- 4.081.758,00 zł
* dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe		+ 10.900.617,03 zł
* dochody z majątku Miasta		- 1.700.000,00 zł
* dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego		+ 5.986.355,34 zł
* inne dochody należne Miastu na podstawie odrębnych przepisów		+ 4.669.672,89 zł
* udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych		- 1.362.053,00 zł
- subwencja ogólna		+ 815.128,00 zł
- dotacje celowe z budżetu państwa		+ 6.675.250,74 zł
* na zadania własne		+ 8.707.118,00 zł
* na zadania z zakresu administracji rządowej i zlecone		- 2.343.867,26 zł
* na zadania z porozumień z organami administracji rządowej		+ 312.000,00 zł
- dotacje z budżetu Unii Europejskiej		- 99.828.709,41 zł
* Fundusz Spójności		- 83.320.736,00 zł
* Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego		- 23.091.775,34 zł
* Europejski Fundusz Społeczny		+ 5.986.280,69 zł
* Sokrates - Comenius		+ 549.601,02 zł
* Program Komisji Europejskiej „Młodzież”		+ 5.348,54 zł
* inne programy		+ 42.571,68 zł
- inne dotacje		- 2.988.326,00 zł
* Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej		+ 105.334,00 zł
* Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej		- 3.104.036,00 zł
* Fundusz Pracy		+ 15,00 zł
* Fundacja Św. Mikołaja		+ 10.361,00 zł

Podstawą dokonywania zmian w budżecie zadań własnych była bieżąca analiza stopnia realizacji planu, zaś zmiany w planie subwencji ogólnej i dotacji celowych wprowadzano sukcesywnie po otrzymaniu stosownych decyzji odpowiednich dysponentów środków.

Zmniejszenia planu dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz z tytułu podatku rolnego od osób fizycznych dokonano w pierwszym kwartale br. w wyniku przeprowadzenia analizy złożonych deklaracji podatkowych na 2007 rok oraz rzeczywistych wpływów w styczniu i lutym br.

Zmiany planu dochodów z tytułu dotacji z budżetu Unii Europejskiej wynikają przede wszystkim z wykreślenia planowanych do pozyskania środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, wprowadzenia do budżetu miasta środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektu edukacyjnego „Równy start w przyszłość” oraz Działania 2 w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL „Odziedzicz pracę”, a także zmniejszenia planu dotacji z Funduszu Spójności na realizację programu budowy kanalizacji sanitarnej w dzielnicach miasta.

2. Dochody budżetowe w 2007 roku zostały zrealizowane w 102,53 %.

Stopień realizacji dochodów według ważniejszych źródeł przedstawia się następująco:

A. Dochody własne, udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych oraz dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego	108,89 %
B. Subwencja	100,00 %
C. Dotacje celowe z budżetu państwa	94,46 %
D. Dotacje z budżetu Unii Europejskiej	93,37 %
E. Inne dotacje	98,18 %

Idealny wskaźnik (100%) realizacji dochodów został przekroczony w zakresie dochodów własnych, w tym między innymi w zakresie podatków: od nieruchomości od osób prawnych (108%), płaconych w formie karty podatkowej (120%), od posiadania psów (110 %), od środków transportowych (117%) oraz opłat: komunikacyjnych (152%) i za zezwolenia na sprzedaż alkoholu (109%). Ponadto idealny wskaźnik realizacji dochodów został przekroczony w dochodach jednostek budżetowych (119%) oraz odsetkach od lokowania wolnych środków (187%) i nieterminowo regulowanych należności (177%).

Znaczne przekroczenie planu dochodów własnych nastąpiło w zakresie podatku od spadków i darowizn (1.785%). W związku z wprowadzonymi ustawowymi zwolnieniami (od nabycia własności lub praw majątkowych przez najbliższą rodzinę) plan na 2007 r. został przyjęty na symbolicznym poziomie (50 tys. zł). Rzeczywiste wpływy są siedemnastokrotnie wyższe (893 tys. zł) od planowanych, gdyż dotyczą postępowań wszczętych przed datą wejścia w życie przepisów o zwolnieniach, podatków rozłożonych na raty i innych spraw, do których przepisy nie mają zastosowania. Przekroczenie planu nastąpiło także w podatku od czynności cywilnoprawnych; wpływy wyniosły 4.029 tys. zł, tj. 201 % planu rocznego. Na poziom wykonania tej pozycji wpływ miały ilość zawieranych transakcji oraz wartość rynkowa przedmiotów czynności cywilnoprawnych (od dłuższego czasu występował wzrost cen nieruchomości). Zmiany przepisów dotyczyły również opłaty skarbowej – od 2007 roku zmniejszono zakres jej stosowania i jednocześnie podwyższono stawki; wykonanie (94 %) nie odbiegało znacznie od założonego planu. Dobre wykonanie planu dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych uzyskano dzięki wpływom za lata ubiegłe, wpłatom Likwidatora Silesii oraz korektom (in plus) deklaracji podatkowych składanych przez podatników i dokonywanym wyższym wpłatom. Zwiększone dochody z tytułu odsetek od nieterminowo regulowanych wpłat z tytułu podatków i opłat są m.in. rezultatem skutecznej windykacji podatków w drodze egzekucji administracyjnej. Zanotowano również większe wpływy z opłat rejestracyjnych, które wynikają z utrzymującego się na wysokim poziomie importu używanych pojazdów z innych państw Unii Europejskiej (w ubiegłym roku zarejestrowano ogółem 10.270 samochody, w tym z Unii Europejskiej 3.250).

Wpływy z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym wyniosły 113.568.557 zł, co stanowi 108,12 % planu przyjętego przez Radę Miasta, zaś w podatku dochodowym od osób prawnych 7.135.075 zł, co stanowi 113,26 %. Znaczna kwota udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych zaliczana do wykonania roku 2007 przekazana została dopiero w styczniu 2008 r. (udział za grudzień w kwocie 12.561.124 zł).

Niższe wykonanie w stosunku do planu wystąpiło w dochodach z tytułu wpływów z podatku od nieruchomości od osób fizycznych (96%), opłaty eksploatacyjnej (82%), dochodów z majątku Miasta (80%) oraz z tytułu dotacji celowych (94%). Niepełne wykonanie planu dotacji celowych dotyczyło zadań z zakresu administracji rządowej (99%), zadań własnych zasilanych dotacjami z budżetu państwa (82%) oraz zadań realizowanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (1%). W zakresie porozumień dotacja dotyczyła Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach (poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na ul. Boguszowickiej poprzez wycinkę drzew, zabudowę bariery energochłonnej oraz wykonanie zatoki autobusowej). Środki są uruchamiane w formie refundacji wydatków po zakończeniu realizacji zadania. W związku z przedłużeniem terminu jego realizacji do maja 2008 roku, środki zostały zabezpieczone w ramach wydatków niewygasających budżetu państwa.

Mniejsze od zakładanego o 7.130 tys. zł (93,37 %) wykonanie dochodów w zakresie dotacji z funduszy Unii Europejskiej wynika ze stopnia zaawansowania realizacji projektów finansowanych z tych środków oraz sposobu rozliczeń – w formie refundacji wydatków (ZPORR i EFS). Dotacje przekazywane były zaliczkowo jedynie z Funduszu Spójności. Wysokość należnych dotacji z tytułu prefinansowanych wydatków na koniec roku wyniosła 8.113 tys. zł (wydatki sfinansowano z pożyczki BGK – 6.227 tys. zł oraz środków własnych – 1.886 tys. zł).

Stosunkowo niskie wykonanie dotacji na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST wynika z tego, że znaczną część tej pozycji stanowią wpłaty gmin Gaszowice i Jejkowice w związku z zawartym porozumieniem dotyczącym budowy kanalizacji sanitarnej.

3. Ogółem stan zaległości z tytułu dochodów budżetowych na koniec 2007 r. wyniósł 20.045 tys. zł, co stanowi 3,63% należności ogółem. Największe zaległości wymagalne wystąpiły w podatku od nieruchomości (31.731 tys. zł, w tym z tytułu odsetek 15.582 tys. zł) oraz w podatku od środków transportowych (2.434 tys. zł, w tym z tytułu odsetek 877 tys. zł). Zaległości w podatku od nieruchomości od przedsiębiorstw i firm będących w upadłości lub likwidacji (21 podmiotów) wynoszą 25.519 tys. zł, w tym z tytułu odsetek 14.211 tys. zł.

4. Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatkach lokalnych w okresie sprawozdawczym wyniosły 2.568 tys. zł, w tym:

- podatek od nieruchomości 1.455 tys. zł:
  - od osób fizycznych: 748 tys. zł
  - od osób prawnych: 707 tys. zł
- podatek od środków transportowych: 1.105 tys. zł
  - od osób fizycznych: 606 tys. zł
  - od osób prawnych: 499 tys. zł
- podatek od posiadania psów: 8 tys. zł,

natomiast skutki udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień – 3.160 tys. zł (234 decyzje, w tym 219 decyzji o umorzeniu na kwotę 1.023 tys. zł), w tym w szczególności:

- podatek od nieruchomości 1.400 tys. zł (w tym 190 decyzji o umorzeniu na kwotę 991 tys. zł):
  - od osób fizycznych: 521 tys. zł
  - od osób prawnych: 879 tys. zł
  - (w tym 146 umorzeń na kwotę 126 tys. zł) (w tym 44 umorzenia na kwotę 865 tys. zł)
- podatek od środków transportowych od osób fizycznych: 29 tys. zł (w tym 15 decyzji o umorzeniu na kwotę 26 tys. zł)
- inne podatki i opłaty 5 tys. zł (14 decyzji o umorzeniu).

III. WYDATKI BUDŻETOWE

1. Zmniejszenia planu wydatków ogółem (per saldo) o kwotę - 62.482.980,59 zł

w tym:

- wydatki bieżące + 18.432.181,99 zł
- wydatki majątkowe - 80.915.162,58 zł

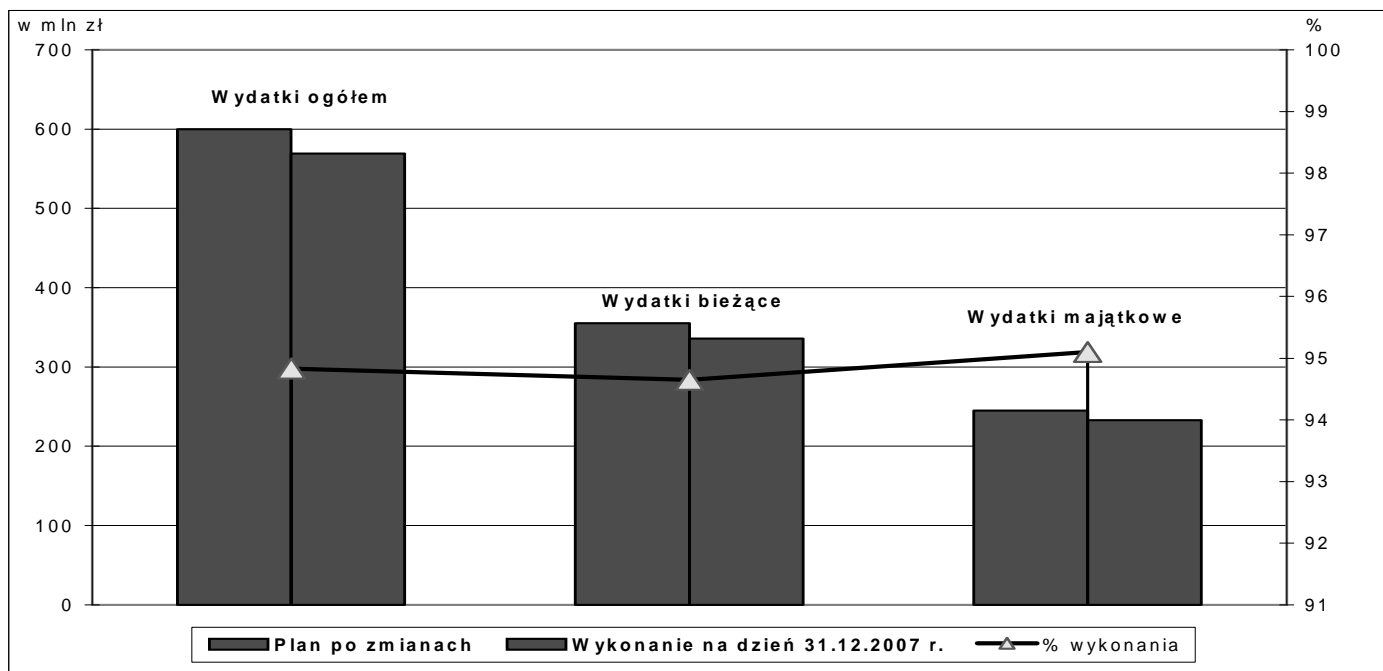
Największych korekt planu wydatków dokonano w następujących działach (kwoty zbiorcze stanowią różnicę między zwiększeniami i zmniejszeniami planu)

600 – transport i łączność	- 1.978.358,96 zł
700 – gospodarka mieszkaniowa	+ 1.868.458,00 zł
758 – różne rozliczenia	- 3.300.729,06 zł
801 – oświata i wychowanie	+ 2.239.687,66 zł
851 – ochrona zdrowia	- 1.658.218,60 zł
852 – pomoc społeczna	- 1.654.881,86 zł
853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	+ 605.794,17 zł
854 – edukacyjna opieka wychowawcza	+ 1.170.530,81 zł
900 – gospodarka komunalna i ochrona środowiska	- 52.730.643,57 zł
926 – kultura fizyczna i sport	- 7.198.202,00 zł

2. Wydatki budżetowe ogółem zostały zrealizowane w 94,88 %, w tym:

- ♦ wydatki bieżące 94,76 % (plan 355.119.184,54 zł, wykonanie 336.515.709,52 zł)
- ♦ wydatki majątkowe 95,05 % (plan 244.775.216,31 zł, wykonanie 232.661.485,40 zł)

W wydatkach ogółem mieszczą się wydatki, które nie wygasły z końcem roku budżetowego, stosownie do uchwały Rady Miasta Nr 264/XXI/2007 z dnia 12 grudnia 2007 r., w ostatecznej wysokości 43.545.181,34 zł.

Struktura (wg działów) poniesionych wydatków przedstawia się następująco:

➤ transport	13,78 %
➤ gospodarka mieszkaniowa	1,36 %
➤ administracja publiczna	5,32 %
➤ bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,47 %
➤ obsługa długu publicznego	0,84 %
➤ oświata i edukacyjna opieka wychowawcza	28,18 %
➤ ochrona zdrowia	0,86 %
➤ pomoc społeczna i inne zadania w zakresie polityki społecznej	10,41 %
➤ gospodarka komunalna i ochrona środowiska	30,77 %
➤ kultura	2,46 %
➤ kultura fizyczna	2,95 %
➤ pozostałe	1,60 %

W ogólnej kwocie poniesionych wydatków 59,12 % stanowią wydatki bieżące, a 40,88 % wydatki majątkowe.

W ramach wydatków bieżących środki finansowe przeznaczono przede wszystkim na:

- wynagrodzenia i pochodne	52.506.222,21 zł
- dotacje	164.542.778,51 zł
* zakłady budżetowe, w tym:	144.396.744,68 zł
<i>dotacje dla oświatowych zakładów budżetowych</i>	139.736.744,68 zł
<i>z tego na wynagrodzenia, pochodne oraz odpisy na zřss</i>	118.560.317,73 zł
* instytucje kultury	9.594.762,00zł
* dotacje na finansowanie zadań zleconych udzielone podmiotom należącym i nienależącym do sektora finansów publicznych	3.389.498,95 zł
* dotacje udzielone publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowo – wychowawczym prowadzonym przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych	5.785.018,62 zł

* dotacje dla niepublicznych przedszkoli w innych miastach za dzieci uczęszczające z terenu Rybnika	30.648,98 zł
* dotacje dla powiatów za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	950.834,61 zł
* dotacje dla powiatów za dzieci przebywające w rodzinach zastępczych	247.247,42 zł
* pomoc finansowa dla Miasta Chorzów na budowę pomnika upamiętniającego ofiary katastrofy budowlanej na terenie Międzynarodowych Targów Katowickich w Chorzowie	5.000,00 zł
* pomoc finansowa dla gminy Kłomnice na wsparcie osób poszkodowanych przez trąbę powietrzną w dniu 20 lipca 2007 r.	50.000,00 zł
* dofinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej nr 1 w Rybniku prowadzonego przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Rybniku	58.598,00 zł
* dotacja na współfinansowanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów	34.425,25 zł
- utrzymanie, modernizacje i remonty dróg	10.250.084,86 zł
- gospodarkę odpadami, oczyszczanie i zieleń w mieście oraz oświetlenie uliczne	6.364.665,02 zł
- zasiłki i usługi opiekuńcze w zakresie opieki społecznej	3.378.184,28 zł
- świadczenia rodzinne; zaliczki alimentacyjne	21.149.215,52 zł
- bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową	1.697.813,81 zł
- dodatki mieszkaniowe	4.953.247,62 zł
- transport lokalny	22.046.993,33 zł
- remonty budynków szkół, przedszkoli oraz obiektów: kultury, zdrowia, opieki społecznej i kultury fizycznej	7 035.182,91 zł
- wpłatę do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów	4.380.598,00 zł
- obsługę długu publicznego	4.756.945,10 zł

Wydatki obejmują **dopłaty ze środków własnych** do realizacji zadań finansowanych przez budżet państwa - ogółem **1.961.416 zł**, w tym: Ośrodek Dokumentacji Geodezyjno – Kartograficznej (199.002 zł) oraz zadania z zakresu administracji rządowej (1.762.414 zł).

Ponadto **miasto dopłaciło ze środków własnych do zadań oświatowych**, finansowanych z części oświatowej subwencji ogólnej, ponad **27.891 tys. zł** (bez nakładów na remonty i inwestycje oświatowe). Otrzymana subwencja (93.200.184 zł) nie pokryła nawet wydatków poniesionych na wynagrodzenia, pochodne oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (118.560.317,73 zł).

Średni roczny koszt oraz dopłata miasta do jednego ucznia w poszczególnych grupach placówek oświatowych kształtowały się następująco:

Placówka oświatowa	Średni koszt na 1 ucznia	w tym:	
		średnia dopłata miasta do 1 ucznia	
		zł	%
szkoły podstawowe	5.618 zł	1.726 zł	31 %
gimnazja	5.257 zł	1.446 zł	28 %
szkoły ponadgimnazjalne	4.534 zł	446 zł	10 %
szkoły specjalne	25.547 zł	6.263 zł	25 %

Na wydatki inwestycyjne z budżetu miasta w 2007 r. przeznaczono 232.661.485 zł. Największe nakłady inwestycyjne poniesione zostały w działach: gospodarka komunalna i ochrona środowiska (163.778 tys. zł), transport (37.610 tys. zł), kultura fizyczna i sport (9.237 tys. zł), administracja publiczna (7.353 tys. zł), oświata i wychowanie (5.694 tys. zł), pomoc społeczna (3.997 tys. zł), kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (3.463 tys. zł), między innymi na następujące zadania inwestycyjne (w nawiasach podano kwoty wydatków niewygasających):

- budowa sieci kanalizacyjnej w dzielnicach miasta	153.870 tys. zł	(13.978 tys. zł)
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w Rybniku	5.989 tys. zł	(722 tys. zł)
- obwodnica na odcinku od ul. Budowlanych do ul. Rudzkiej	3.049 tys. zł	(980 tys. zł)
- przebudowa DK 78 (ul. Wodzisławska – wiadukt i pobocza)	9.051 tys. zł	(686 tys. zł)
- przebudowa DK 78 (modernizacja ul. Gliwickiej – Rybnickiej)	23.012 tys. zł	(989 tys. zł)
- budowa budynku użyteczności publicznej przy ul. Piłsudskiego 33 w Rybniku	4.180 tys. zł	(4.174 tys. zł)
- odnowa i rozbudowa bazy sportowej na potrzeby placówek edukacyjnych – boiska przy Gimnazjum nr 3 i 10 , SP nr 5	1.723 tys. zł	(268 tys. zł)
- rozbudowa infrastruktury społecznej na potrzeby dzielnicy Paruszowiec – Piaski – przedszkole i świetlica środowiskowa	1.726 tys. zł	(463 tys. zł)
- rozwój funkcji kulturalnych na obszarach rewitalizowanych - przebudowa Domu Kultury w Rybniku Boguszowicach	1.888 tys. zł	(42 tys. zł)
- basen kryty w dz. Boguszowice Osiedle	2.905 tys. zł	(2.535 tys. zł)
- modernizacja boiska sportowego przy stadionie miejskim – ul. Gliwicka	3.103 tys. zł	
- przebudowa boiska sportowego wraz z zapleczem socjalno – szatniowym TKKF Radziejów	1.380 tys. zł	(181 tys. zł)
- elektroniczna karta miejska i publiczne punkty dostępu do internetu w mieście Rybnik	1.778 tys. zł	
- budowa sieci wodociągowej ul. Podmiejska (jako element uzbrojenia SSE i SSP)	1.292 tys. zł	
- wodociągi w dzielnicach miasta	1.349 tys. zł	(711 tys. zł)
- adaptacja wieży ciśnień na cele turystyczno – rekreacyjne na terenie zabytkowej kopalni „Ignacy” dz. Niewiadom	1.192 tys. zł	

Realizacja Projektu „Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Rybniku”

W pierwszym półroczu 2007 r. podpisano ostatnie kontrakty na roboty wchodzące w skład Projektu ISPA/FS „**Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Rybniku**”:

- **kontrakt 02.8** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Meksyk, Rybnicka Kuźnia i Ochojec w Rybniku” podpisany 16 stycznia 2007 r. z firmą Budimex - Dromex S.A.,
- **kontrakt 02.3/II** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Niedobczyce, Niewiadom i Piaski - Paruszowiec w Rybniku - dokończenie robót” podpisany 4 kwietnia 2007 r. z konsorcjum firm w składzie KEM Sp. z o. o., Buskopol Sp. z o. o. i Akwedukt Sp. z o.o.,
- **kontrakt 02.2/II** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Orzepowice i Zebrzydowice w Rybniku - dokończenie robót” podpisany 26 czerwca 2007 r. z konsorcjum firm w składzie Tchas spol. s r.o. i Perfekt Sp. z o.o.

W ramach Projektu prowadzona była budowa kanalizacji sanitarnej w 13 dzielnicach miasta i w 2 sąsiednich gminach Gaszowice i Jejkowice.

W 2007 r. wybudowano łącznie **175,3 km kanalizacji** sanitarnej, w tym:

- **29,5 km** kanalizacji na **kontrakcie 02.4/I** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Ligota-Ligocka Kuźnia, Gotartowice, Boguszowice Stare w Rybniku”,
- **38 km** kanalizacji na **kontrakcie 02.6/I** „Budowa kanalizacji w gminie Gaszowice”,
- **13,6 km** kanalizacji na **kontrakcie 02.6/II** „Budowa kanalizacji w gminie Jejkowice”,

- **15,3 km** kanalizacji na kontrakcie **02.6/III** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Niewiadom Górny (Buzowice) w Rybniku”,
- **27,3 km** kanalizacji na kontrakcie **02.7** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Chwałowice w Rybniku”,
- **26,7 km** kanalizacji na kontrakcie **02.8** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Meksyk, Rybnicka Kuźnia i Ochojec w Rybniku”,
- **20,9 km** kanalizacji na kontrakcie **02.3/II** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Piaski-Paruszowice, Niedobczyce i Niewiadom w Rybniku - dokończenie robót”,
- **4 km** kanalizacji na kontrakcie **02.2/II** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Orzepowice i Zebrzydowice w Rybniku- dokończenie robót”.

Od początku realizacji Projektu powstało **437,8 km kanalizacji sanitarnej**, co stanowi 79% kolektorów sanitarnych planowanych do wybudowania oraz **22 przepompownie ścieków**, co stanowi 32% ogółu pompowni. Na większości pozostałych kontraktów prace przy budowie pompowni zostały rozpoczęte.

Ponadto dokonano **sprawdzenia 45,9 km kanalizacji** sanitarnej wybudowanej w ramach zerwanych kontraktów **02.2/I** i **02.3/I**, w tym:

- 4,4 km kanalizacji w Orzepowicach,
- 11,7 km kanalizacji w Zebrzydowicach,
- 19,2 km kanalizacji w Niedobczycach,
- 4,8 km kanalizacji w Niewiadomiu,
- 5,8 km kanalizacji w Piaskach - Paruszowcu.

W związku z przedłużeniem robót w dzielnicach objętych zerwanymi kontraktami **02.2/I** i **02.3/I** w 2007 r. zawarto nowe umowy na pełnienie nadzorów autorskich w dzielnicach objętych tymi kontraktami tj. w Orzepowicach, Zebrzydowicach, Niedobczycach, Niewiadomiu i Piaskach - Paruszowcu.

Przez cały okres prowadzenia robót sprawowany był nadzór inwestorski przez firmę JacobsGIBB Consortium, która pełni tę funkcję w ramach umowy „Inżynier Kontraktu i Asysta Techniczna dla PIU/PWiK w Rybniku”.

W 2007 r. rozpoczęła się również realizacja Projektu „**Uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście Rybnik**”, który ubiega się o dofinansowanie z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Od lipca 2007 r. trwała realizacja zadania „**Uporządkowanie i przebudowa istniejącej kanalizacji sanitarnej dla dzielnic centralnych Miasta Rybnika - zlewnia kolektora C**”.

We wrześniu 2007 r. zawarto umowę na „**Budowę kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej w części ul. Szkolnej - Wiejskiej**” z terminem wykonania robót do 30.6.2008 r.

W 2007 r. przygotowano również dokumentację przetargową na dwa kolejne zadania wchodzące w skład tego Projektu:

- „**Uporządkowanie i przebudowa istniejącej kanalizacji sanitarnej dla dzielnic centralnych Miasta Rybnika - zlewnia kolektora A**”- 15.1.2008 r. nastąpiło podpisanie umowy,
- *Inżynier Kontraktu dla Projektu „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście Rybnik”* - 10.01.2008 r. miała miejsce publikacja ogłoszenia o przetargu, a 19.2.2008 r. nastąpiło otwarcie ofert.

W II półroczu 2007 r. zawarto również umowę na opracowanie studium wykonalności dla Projektu „**Uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście Rybnik**”. Zadanie zostało zlecone Głównemu Instytutowi Górnicztwa w Katowicach.

Mniejsze niż planowano wykonanie budżetu jest przede wszystkim konsekwencją nie ukończenia w terminie robót przez Wykonawcę na kontrakcie **02.4/I** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Ligota - Ligocka Kuźnia, Gotartowice i Boguszowice Stare w Rybniku” oraz opóźnienia w rozpoczęciu robót na kontrakcie **02.2/II** „Budowa kanalizacji w dzielnicach Orzepowice i Zebrzydowice w Rybniku - dokończenie robót”.

IV. WYKONANIE BUDŻETU MIASTA ZBIORCZO

<i>dane w zł</i>	plan pierwotny	plan po zmianach	wykonanie
Dochody	583.050.273,52	502.136.451,11	514.832.544,74
Wydatki	662.377.381,44	599.894.400,85	569.177.194,92
Deficyt	- 79.327.107,92	- 97.757.949,74	- 54.344.650,18

Rok budżetowy 2007 zamknął się deficytem w kwocie 54.344.650 zł, tj. wynikiem lepszym o 43.413.300 zł od zakładanego w planie, na co złożyły się niezrealizowane wydatki (30.717.206 zł) oraz ponadplanowe dochody (12.696.094 zł).

W przeliczeniu na jednego mieszkańca podstawowe wielkości budżetowe kształtowały się następująco:

	2006 r.	2007 r.
dochody ogółem, w tym	3.281 zł	3.724 zł
<i>dochody bieżące</i>	<i>2.708 zł</i>	<i>2.914 zł</i>
<i>dochody majątkowe</i>	<i>573 zł</i>	<i>810 zł</i>
wydatki ogółem, w tym	3.355 zł	4.117 zł
<i>wydatki bieżące</i>	<i>2.202 zł</i>	<i>2.434 zł</i>
<i>wydatki majątkowe</i>	<i>1.153 zł</i>	<i>1.683 zł</i>

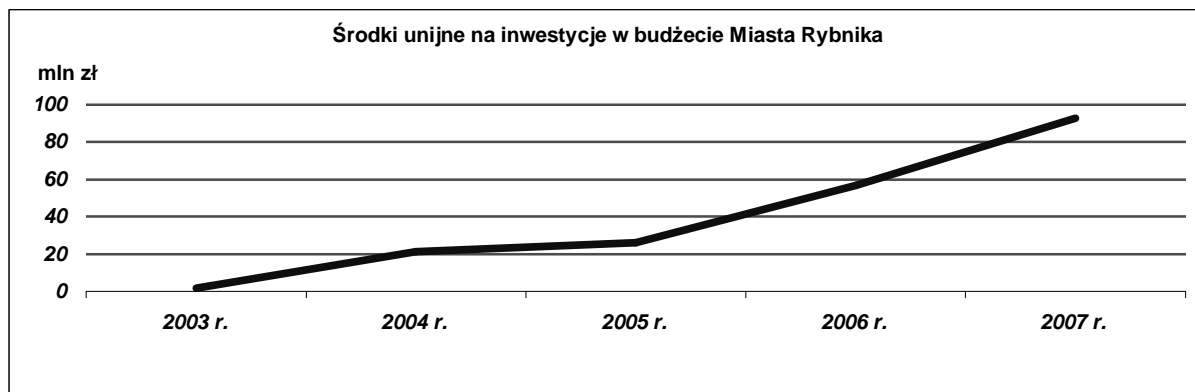
Efektywność działania jednostki samorządu terytorialnego wyznacza nie tylko stopień realizacji dochodów i wydatków oraz osiągnięty wynik budżetowy, ale przede wszystkim wynik operacyjny, który określa zdolność i możliwości miasta do spłaty zobowiązań oraz finansowania inwestycji ze środków własnych.

Wynik operacyjny, liczony jako różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi, w przypadku osiągania dodatnich wartości, stanowi nadwyżkę operacyjną (odpowiednio deficyt operacyjny w przypadku ujemnego wyniku operacyjnego).

W 2007 r. miasto wygenerowało **nadwyżkę operacyjną** w kwocie 66.378.582 zł, którą sfinansowano spłatę zadłużenia (10.187.452 zł) oraz część wydatków inwestycyjnych (56.191.130 zł). Stanowiła ona 13% dochodów ogółem i 16% dochodów bieżących. W 2006 r. średnia dla miast na prawach powiatu poniżej 200 tys. mieszkańców wynosiła odpowiednio 7,2% i 8%. Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w wydatkach inwestycyjnych wyznacza stopień samofinansowania. W poszczególnych latach udział ten kształtował się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
1	Wydatki inwestycyjne	56.303.526	78.363.412	121.101.860	160.303.350	232.661.485
2	Nadwyżka operacyjna	9.793.124	39.120.604	44.237.574	70.336.266	66.378.582
3	Dochody majątkowe	35.888.724	55.086.434	59.625.096	79.682.279	111.938.253
w tym	<i>sprzedaż mienia</i>	<i>6.944.176</i>	<i>6.106.184</i>	<i>16.830.768</i>	<i>4.801.727</i>	<i>6.584.006</i>
	<i>środki na inwestycje</i>	<i>28.944.548</i>	<i>48.980.250</i>	<i>42.794.328</i>	<i>74.880.552</i>	<i>105.354.247</i>
4	Relacja 2:1 (%)	17,4	49,9	36,5	43,9	28,5
5	Relacja 3:1 (%)	63,7	70,3	49,2	49,7	48,1
6	Wskaźnik samofinansowania (%)	81,1	120,2	85,7	93,6	76,6

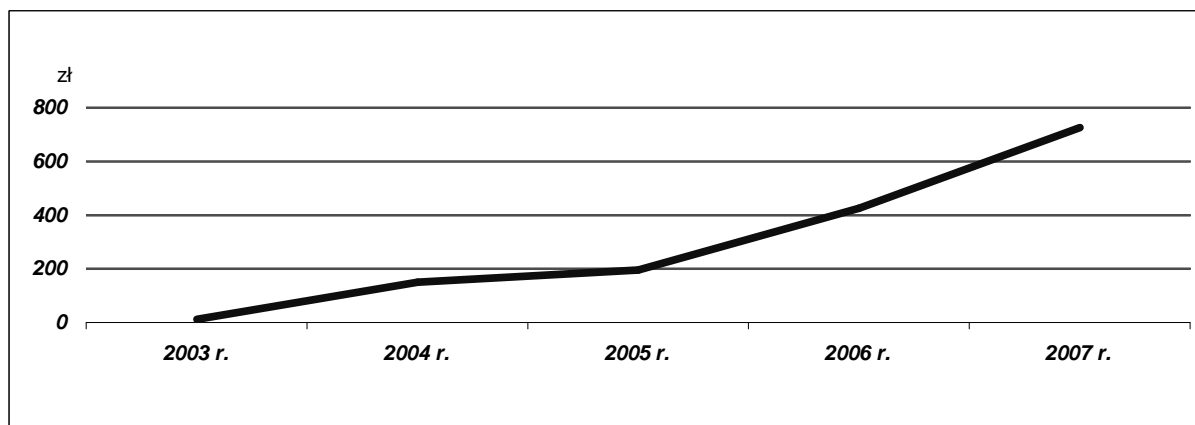
Z powyższych danych wynika, że w 2007 r. stopień samofinansowania kształtował się nadal na wysokim poziomie i wynosił 76,6%, co w świetle wysokiego udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach budżetowych ogółem (40,9%), świadczy o możliwości zaciągania zobowiązań, które miasto będzie mogło spłacać przy jednoczesnym pokrywaniu bieżących płatności. Sytuacja taka jest wynikiem przywiązywania dużej wagi do pozyskiwania bezzwrotnych środków zewnętrznych oraz kontrolowania wydatków operacyjnych (bieżących), co korzystnie wpływa na bezpieczeństwo finansowe miasta.

Wysokość pozyskanych środków unijnych ogółem oraz ich wielkość w przeliczeniu na jednego mieszkańca w poszczególnych latach kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
Liczba ludności	141.374	140.420	139.873	139.040	138.265
Pozyskane środki unijne (w zł)	1.836.963	21.118.715	27.163.067	59.409.488	100.475.240
w tym na inwestycje (w zł)	1.836.963	21.118.715	25.921.237	56.780.993	92.741.317
środki unijne w przeliczeniu na 1 mieszkańca	12,99	150,40	194,20	427,29	726,69
w tym na inwestycje (w zł)	12,99	150,40	185,32	408,38	670,75

Środki unijne w budżecie Miasta Rybnika w przeliczeniu na 1 mieszkańca obrazuje poniższy wykres:

Ponadto Miasto pozyskuje środki unijne na realizację projektów „miękkich”. W 2007 r. dochody z tego tytułu wyniosły 7.733.923 zł, z tego m. in. na program EQUAL „Odziedzicz pracę” – 3.029.866 zł, program reintegracji zawodowej kobiet – 1.683.689 zł Równy start w przyszłość – 2.249.700 zł, Sokrates - Comenius – 535.598 zł oraz stypendia dla uczniów i studentów – 176.258 zł.

W 2007 r. miasto korzystało również ze zwrotnych zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji w kwocie 103.184.360 zł. Obejmowały one pożyczki z WFOŚiGW na współfinansowanie projektu ISPA/FS (35.096.108 zł) i przebudowę DK Boguszowice (333.857 zł) oraz z Banku Gospodarstwa Krajowego na prefinansowanie następujących realizowanych projektów w ramach ZPORR i SPOT (26.329.804 zł):

- przebudowa DK nr 78:	24.358.351 zł,
- elektroniczna karta miejska:	1.384.510 zł,
- adaptacja wieży ciśnień:	586.943 zł,

a także kredyty preferencyjne z Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych (924.591 zł) oraz emisję III transzy obligacji komunalnych (40.500.000 zł).

Wysoce preferencyjne oprocentowanie pożyczek zarówno z WFOŚiGW (odpowiednio 0,2 stopy redyskonta weksli dla pożyczek ISPA/FS oraz 0,4 dla pozostałych), jak i z BGK (0,75 rentowności 52-tyg. bonów skarbowych), a także kredytów preferencyjnych ze środków FRiK (0,5 stopy redyskonta weksli) pozwoliło na efektywne zarządzanie środkami własnymi. Ponadto BGK umorzył 10% wartości dwóch kredytów dla gmin górniczych w kwocie 263.981 zł (przebudowa rowu odwadniającego przy ul. Podmiejskiej – 61.400 zł; przebudowa DK Boguszowice – 202.581 zł). Również emisja III i ostatniej transzy obligacji komunalnych w kwocie 40,5 mln zł w ramach publicznego programu emisji była dla Miasta korzystna - emisja oparta jest na rentowności 52-tyg bonów skarbowych, których wartość kształtuje się znacznie poniżej stawki WIBOR.

W 2007 r. Miasto posiadało do dyspozycji kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 8 mln zł. Wykorzystanie wystąpiło przez 1 dzień, a zapłacone odsetki wyniosły 16,58 zł.

Stan zobowiązań Miasta na koniec 2007 r. wyniósł 177.696.650 zł, a wskaźniki finansowe zostały utrzymane na bezpiecznym poziomie: wskaźnik zadłużenia wyniósł 33,31% (bez wyłączeń, o których mowa w ustawie o finansach publicznych – 34,52%), natomiast wskaźnik obsługi długu – 2,84% (bez wyłączeń, o których mowa w ustawie o finansach publicznych – 10,03%). W strukturze zadłużenia obligacje komunalne stanowią 58,2%, pożyczki z WFOŚiGW 35,4%, pożyczki z BGK na prefinansowanie wydatków unijnych 3,5%, kredyty preferencyjne 2,6%, natomiast zobowiązania wymagalne – 0,3%.

Dobrą sytuację finansową miasta potwierdziła przeprowadzona w połowie 2007 r. **aktualizacja ratingu** nadanego w 2002 r. przez agencję ratingową Fitch Ratings - rating został utrzymany na poziomie **A(pol) z perspektywą stabilną**. Jako uzasadnienie agencja podała bardzo dobre i poprawiające się wyniki operacyjne, umiarkowane zadłużenie oraz ostrożną politykę dotyczącą zadłużania, jak również niskie ryzyko pośrednie związane z zadłużeniem spółek komunalnych. W ratingu wzięto również pod uwagę stosunkowo słabą gospodarkę lokalną, jej zależność od górnictwa oraz wysokie i szybko rosnące wydatki na oświatę.

V. Realizacja przychodów i kosztów zakładów budżetowych, Gminnego i Powiatowego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym oraz dochodów własnych jednostek budżetowych w 2007 roku przedstawia się następująco:

w tys. zł

Nazwa	Przychody			Koszty		
	plan	wykonanie	%	plan	wykonanie	%
oświatowe zakłady budżetowe	149.021	150.836	101,2	148.982	146.627	98,4
<i>w tym: dotacja z budżetu</i>	<i>141.074</i>	<i>139.737</i>	<i>99,1</i>			
<i>amortyzacja</i>		3.631			3.631	
Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	29.160	32.842	112,6	29.010	32.716	112,8
<i>w tym: dotacja z budżetu</i>	<i>4.660</i>	<i>4.660</i>	<i>100,0</i>			
<i>amortyzacja</i>		3.633			3.633	
Gminny FOŚiGW	9.700	9.809	101,1	7.189	6.295	87,6
<i>w tym: amortyzacja</i>		114.357			114.357	
Powiatowy FOŚiGW	3.500	3.548	101,4	4.900	4.136	84,4
<i>w tym: amortyzacja</i>		8.809			8.809	
Powiatowy FGZGiK	810	778	96,0	1.485	353	23,7
dochody własne j.b.	266	239	89,8	456	268	58,8

Zakłady budżetowe finansują swoją działalność przychodami własnymi (z odpłatności, z działalności usługowej itp.), które w 2007 r. wyniosły 32.017 tys. zł, a także dotacjami z budżetu miasta (144.397 tys. zł). Koszty oświatowych zakładów budżetowych finansowane są dotacją budżetową w 95,3%. Struktura kosztów oświatowych zakładów budżetowych przedstawia się następująco: wynagrodzenia 66%, pochodne od wynagrodzeń 12 %, odpisy na zfsś 5% oraz pozostałe koszty 17 %.

Przychodami gminnego i powiatowego funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej były głównie udziały we wpływach z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, a także opłaty za wycięcie drzew i odsetki od nieterminowo regulowanych należności. Środki tych funduszy wydawano przede wszystkim na realizację zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych służących ochronie środowiska, na utrzymanie i urządzenie terenów zielonych, edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych.

Przychodami Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym były wpływy ze sprzedaży map oraz wypisów z rejestrów gruntów, a także odsetki od środków na rachunku bankowym. Środki tego funduszu przeznaczono na prowadzenie bieżącej działalności Ośrodka Dokumentacji Geodezyjno – Kartograficznej oraz zakup oprogramowania komputerowego. 20 % wpływów odprowadzono do Centralnego i Wojewódzkiego Funduszy Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.